

Силабус курсу

ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

Галузь знань: **06 «Журналістика»**

Спеціальність: **061 «Журналістика»**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **III**

семестр: **VI**

Кількість кредитів: **6**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП:

викл. *Копняк-Валах Юлія Іванівна*

Контактна інформація:

Juliavalakh@ukr.net, 0974918773

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Журналістська майстерність» - навчальна дисципліна, яка поєднує теорію і практику, щоб майбутні фахівці отримали базові знання і виробили вміння писати ефективні та дієві журналістські матеріали. Це обов'язкова дисципліна професійної підготовки для бакалаврів, призначена для вивчення специфіки роботи журналіста у різних видах мас-медіа.

Мета курсу – розвивати професійні (творчі) компетентності майбутнього журналіста, поглиблено вивчати журналістські жанри та форми, журналістські тренди; опанувати методику підготовки матеріалів у друкованих медіа на радіо і телебаченні з дотриманням журналістських стандартів, осмислити вплив соціального іміджу журналіста на зміст та форму журналістського твору, навчити оперативно і фахово відбирати факти для майбутніх публікацій та будувати систему аргументації, розвивати вміння відстоювати авторську позицію на принципах ідейності, неупередженості, збалансованості, доцільності, деонтології; знати стадії створення тексту, його композиційні та архітектонічні особливості, знати принципи роботи з технічними засобами, сприяти формуванню індивідуального журналістського стилю, а також сформувати навички колективної творчої роботи.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 3	1. Професіоналізм репортера: особливості роботи та критерії	Розуміти специфіку роботи з новинами, основні ознаки новин та принципи їх відбору. Характеризувати жорсткі новини та вимоги до них; принципи та форми побудови новин: міцні конструкції,	поточне опитув.

		принцип перевернутої піраміди, ємкий абзац. Знати риси характеру репортера, вміння дізнаватися, з'ясувати та «фільтрувати» цікаву інформацію	
3 / 3	2. Особливості факту у журналістському матеріалі	Аналізувати специфіку та функції факту у журналістському матеріалі. Знати види фактів. Розуміти роль уяви автора у побудові факту в матеріалах публіцистичних жанрів; зміст та гарантії права на інформацію.	поточне опитув.
3 / 3	3. Композиційні форми журналістського матеріалу	Знати сюжетно-композиційну побудову матеріалу: обумовленість з конкретним задумом; умови досягнення цілісності; види композиції; принцип монтажної побудови. Характеризувати авторські ремарки, відступи, асоціативні зв'язки.	поточне опитув.
3 / 3	4. Синтез інформаційного контенту у журналістському матеріалі	Знати принципи побудови репортажу: роль автора, динамічність, деталь, оперативність. Визначати елементи репортажу; зміни планів; зміну темпу авторської оповіді.	поточне опитув.
3 / 3	5. Аналітичні елементи в інформаційних матеріалах	Характеризувати гібридні форми репортажу; композиційні вузли аналітичного матеріалу. Визначати введення в проблему, постановку проблеми; зіткнення тези та антитези – розвиток подій.	поточне опитув.
3 / 3	6. Специфіка інтерв'ю: психологічні аспекти креатив і ремісництво	Знати правила пілотної зустрічі; використання правила приписування вдалої думки; правило правильного погляду; правило приховування інтелекту; правило паузи.	поточне опитув.
3 / 3	7. Специфіка роботи журналіста у жанрі портрету. Технології створення вдалого образу	Знати визначення портрету; структуру портрету. Характеризувати «холодне» та «тепле» написання портрету; статичну та динамічну бесіди. Знати принципи надання об'єму характеру героя портрету; особливості	поточне опитув.

		композиції; засоби досягнення динамізму у портреті.	
3 / 3	8. Журналістське розслідування: особливості методу, жанру та спеціалізації	Аналізувати різні наукові погляди на поняття «журналістське розслідування»: жанр журналістики чи науковий метод. Знати наукову методологію жанру та спорідненість у пізнанні соціальних явищ; мету жанру. Характеризувати проблемне та історичне журналістське розслідування.	поточне опитув.
3 / 3	9. Специфіка роботи журналіста інвестигейтора	Знати специфіку накопичення необхідного матеріалу за темою, дотримання законодавчих норм. Розуміти особливості цитування у журналістському розслідуванні, його різне призначення.	поточне опитув.
3 / 3	10. Індивідуальна та колективна журналістська майстерність	Розуміти структуру редакційного колективу; умови успішної редакції. Знати обов'язки творчих працівників редакції – журналістського корпусу. Розуміти розподіл праці: від головного редактора до відділу маркетингу та головного бухгалтера; специфіку галузевих відділів; жанрові відділи; регіональні відділи.	поточне опитув.
3 / 3	11. Розвиток міжнародної журналістики в Україні та світі	Знати становлення міжнародної журналістики в Україні та країнах Європи; новітні носії міжнародної інформації; поняття зовнішньої політики; міжнародні комерційні холдинги, їх вплив на загальну культуру міжнародних медіа; теорію особистого впливу; особливості роботи власного кореспондента.	поточне опитув.
3 / 3	12. Особливості роботи журналіста в Інтернет-виданні	Аналізувати специфічні риси Інтернет-журналістики; характеристики електронного видання; його переваги та недоліки у порівнянні з друкованими виданнями та аудіовізуальними медіа. Знати жанрову палітра Інтернет видань; техніку	поточне опитув.

		оформлення Інтернет видання; структурування інформації в Інтернет виданнях.	
3 / 3	13. Специфічні риси телевізійної журналістики та радіожурналістики	Розуміти особливості роботи журналіста-радійника; текстові компоненти радійного матеріалу; функції гіпертексту (ускладненого мультитехнічного утворення), яким є текст інформаційної радіопроеграми. Виробити виразне мовлення фахівця-журналіста. Знати властивості голосу автора на радіо.	поточне опитув.
3/3	14. Мас-медіа України в умовах воєнного стану	Проаналізувати роботу ЗМІ України після повномасштабного вторгнення Росії; особливість подачі інформації в часі війни; створення «Єдиного марафону» на українському телебаченні; проблеми мас-медіа в умовах воєнного стану.	поточне опитув.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. «Важливість радіо як джерела інформації під час конфліктів». *Radio Universe Zaporozhzhye*. URL: <https://universe.zp.ua/vazhlivist-radio-jak-dzherela-informacii-pid-chas-konfliktiv/>
2. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики. – К.: Академія вільної преси, 2005.
3. Даценко Н. *Пригоди на радіохвилях: історія українського радіо*. Харків: Темпора, 2023. 596 с.
4. Даценко Н. «Сторіччя радіомовлення та радіослухання». *Український тиждень*. URL: <https://tyzhden.ua/storichchia-radiomovlennia-ta-radioslukhannia/>
5. Джолос О. В. Впровадження суспільного мовлення в Україні: обізнаність та ставлення громадян. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2016. 83с.
6. Дмитровський З. Є. Телевізійна інформація: теорія і практика : Навч. посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002.
7. Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. Львів, 2008. 416 с.
8. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 3-тє вид. Львів: ПАІС, 2008. 276 с.
9. Каппон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2005.
10. Кость С Журналістика і творчість. Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 2023, 562 с.
11. Костюк Б. Майбутнє радіо: цифрове мовлення і мультимедійні програми. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/25047090.html>

12. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К. : Знання, 2006. – 628 с.+ компакт-диск.
13. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Пер. з англ. Н. Єгоровець. К. : Вид. дім «Кисво-Могилянська академія», 2008.
14. Чубук О. Новинна журналістика і соціальні медіа: хто кого «годує» інформацією». Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. - С. 121-125.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне оцінювання;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Журналістська майстерність» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 6-10	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи.	Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів макс. 100 балів.

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

